

Sokli on itäkuntien tulevaisuuden turva

Ristiriita: Porotalous ja kunnat tukkanuotalla Soklista Savukoskella

Jorma Särkelä

Savukoski

Savukosken kunnanjohtaja Mauri Aarrevaara puhui Lapin kansanedustajille Soklin puolesta aivan kuin ei olisi kuullutkaan poromiesten vastustuksesta. Sallan kunnanjohtaja Kari Väyrynen puolestaan kysyi Sallan pohjoispaliskunnan poroisännältä Martti Särkelältä mitä mieltä paliskunta asiasta on, vaikka oli juuri kuullut, että paliskunta vastustaa kaivoksen avaamista ja radan rakentamista paliskuntien rajallekin.

- Kunnanjohtajat ovat pitkin matkaa antaneet väärää tietoa Soklin alueen paliskuntien vastustavasta kannasta julkisuuteen. Heidän kalloihinsa ei näy mahtuvan lainkaan vastustava kantamme, puuskahti Martti Särkelä.

Maan suurimman paliskunnan, Kemin-Sompion, poroisäntä Raimo Hannuniemi totesi jälleen kerran Soklin kaivoksen olevan paliskunnan luonnonlaitumilla tapahtuvalle poronhoidolle kuolinisku. Kaivosalue rikastamoineen ja rakennelmineen katkaisee paliskunnan tärkeän kulkureitin poroilta kesälaitumilta talvilaitumille kaivoksen pohjoispuolelle.

- Kemin-Sompion liki 12 000 porolle luonnonlaitumet ovat elinehto, kuten koko poronhoidon kannattavuudellekin. Jos laitumet pilataan ja kulku niille estyy, yhä suurempi osa poroista joudutaan ruokkimaan tarhoissa ja se tuo kustannuksia ja kannattavuusongelmia, muistutti Raimo Hannuniemi.

Kunnanjohtaja Mauri Aarrevaara ihmetteli, miksi muutaman neliökilometrin laidunmenetys voi olla niin merkityksellinen, kun kunnan 6 000 neliökilometrillä palkii noin kaksi poroa neliökilometrillä. Poroisäntä Hannuniemi pelkäsi kulkuesteiden tuovan vaikeuksia saada porot kulkemaan normaalin laidunkierron mukaan ja prosessivesien sulattamien jokien hukuttavan porokarjaa.

- Pahin menetys niin porotaloudelle kuin matkailullekin ovat imagoseikkoja. Radioaktiivisen malmin louhinta ei varmasti ole hyväksi Lapin puhtaalle maineelle, muistutti Raimo Hannuniemi. Kunnat vakuuttivat jo Kemijärvellä Lapin kansanedustajille seutukunnan yksimielisyydestä Soklin kaivoksen avaamisessa. Poromiehet saivat suunvuoron vasta Savukoskella, minne Lapin kansanedustajien tämän syksyinen matka suuntautui. Savukosken kirkolta seurue matkusti Tulppioon ja Sokliin, mutta sinne ei enää poromiehiä huolitettu. Yara Suomi Oy sai esitellä illan kuluessa suunnitelmiaan Soklista ylhäisessä yksinäisyydessä.

Soklin tarvitsemat kuljetusyhteydet tuovat paliskunnille ongelmia: maantie kulkee useamman paliskunnan läpi ja porokolarien määrä kasvaa liikenteen kasvaessa. Ratavaihtoehtoja paliskunnille on vain yksi, paliskuntien rajaa ja pitäjän rajaa noudatteleva ykkösvaihtoehto. Sallan pohjoispaliskunnan mielestä Natura-mutkitteluakaan ei tulisi sallia ja linjata rata 6 kilometrin matkalla Joutsitunturin-Koukkutunturin Natura-alueelle.

Fakta

Kemin-Sompion paliskunta

Lukuporoja 12 000, viime poronhoitovuonna luettiin 11 800 vuotta vanhempaa poroa.

Tarhataan noin kolmannes poroista talven yli kotitarhoissa paliskunnan eteläosissa, loput luonnonlaitumilla paliskunnan pohjoisosassa syöttöaidan takana syyserotusten jälkeen.

Poronomistajia kaikkiaan noin 160 henkilöä. Eloporoista vain 3,7 prosenttia yli 65-vuotiaiden poronomistajien hallussa.

Lihatutosta paliskunnan teuraista tulee vuodesta riippuen 8-10 prosenttia. Koko maan teurasporomäärä 90 000 ja lihamäärä noin 2,5 miljoonaa kiloa.